

# Przedmiot do wyboru B6: Kultura i duchowość Bizancjum - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                       |
|---------------------|-------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Przedmiot do wyboru B6: Kultura i duchowość Bizancjum |
| Kod przedmiotu      | 08.1-WH-KP-PKDB                                       |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a>                 |
| Kierunek            | Kulturoznawstwo                                       |
| Profil              | ogólnoakademicki                                      |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata                  |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2021/2022                              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                  |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 6                                                                                |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 2                                                                                |
| Typ przedmiotu                  | obieralny                                                                        |
| Język nauczania                 | polski                                                                           |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Justyna Krocak, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Zaznajomienie ze wschodniochrześcijańskim kręgiem kulturowym. Usystematyzowanie wiedzy na temat wczesnego i średniowiecznego chrześcijaństwa. Uświadomienie roli kultury bizantyjskiej w formowaniu się współczesnej cywilizacji europejskiej.

## Wymagania wstępne

elementarna znajomość historii filozofii starożytnej i średniowiecznej.

## Zakres tematyczny

- Wydarzenia IV wieku w Cesarstwie Rzymskim i ich znaczenie dla formowania się cywilizacji łacińskiej i greckiej
- Chrześcijaństwo vs pogaństwo w pierwszych wiekach naszej ery, pierwsi apologety greccy
- Centra kulturalne Cesarstwa: Konstantynopol, Aleksandria, Antiochia i Ateny
- Pseudo-Dionizy Areopagita i jego dzieło. Początki teologii mistycznej
- Maksym Wyznawca
- Jan Klimak i duchowość hezychastyczna
- Jan z Damaszku
- Ikonoklazm
- Pierwszy renesans bizantyjski (Focjusz i Michał Psellos)
- Rozwój teologii mistycznej Symeon Nowy Teolog
- Kontrowersja hezychastyczna
- Drugi renesans bizantyjski
- Bizancjum po Bizancjum. Ruś

## Metody kształcenia

praca z tekstem

elementy wykładu informacyjnego

pogadanka

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                        | Symbol e efektów | Metody weryfikacji                                                                         | Forma zajęć                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Widzi związki między teologią i filozofią i ich znaczenie w formowaniu się kultury |                  | <ul style="list-style-type: none"><li>wypowiedź pisemna</li></ul>                          | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Widzi różnice między kulturą chrześcijaństwa wschodniego i zachodniego             |                  | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                              | Symbol e efektów | Metody weryfikacji                                                                           | Forma zajęć                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Zna historię średniowiecza bizantyjskiego w jej aspekcie kulturoznawczym |                  | <ul style="list-style-type: none"><li>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ćwiczenia</li></ul> |

Warunki zaliczenia

aktywność, kolokwium z progami punktowymi, lektura, wypowiedź pisemna

Literatura podstawowa

Orygenes, Przeciwno Celsusowi, ks I

Klemens Aleksandryjski, Kozrec I, ks 1-13

Pseudo Dionizy, Imiona Boskie, ks. I, III, IX, XI

Pseudo-Dionizy, Teologia mistyczna

Maksym Wyznawca, Dialog o życiu wewnętrznym

Jan Klimak Drabina raju, fragmenty

Jan z Damaszku, Cześć oddawana ikonom

Filokalia. Teksy o modlitwie serca, roz. dot. Grzegorza Palamasa i Symeona Nowego Teologa

Arnold Toynbee, Cywilizacja w czasie próby, roz. 9

J. Kłoczowski, Europa słowiańska w XIV-XV wieku, Warszawa 1984, s. 254-276.

Literatura uzupełniająca

E. Wipszycka, Kościół w świecie późnego antyku, PIW, Warszawa 1994

E. Dodds, Pogaństwo i chrześcijaństwo w epoce niepokoju, Kraków 2004

J. Naumowicz, Pierwsi apologeci greccy, Kraków 2004

B. Tatakis, Filozofia bizantyjska, Kraków 2012

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 20-04-2021 23:33)